

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ SLUŽEBNÍ CESTY

Základní údaje

Jméno účastníka cesty:	Ing. Martin Lepič
Útvar:	Středisko vzdělávací politiky
Funkce:	odborný pracovník
Adresa a telefon pracoviště:	Malátova 17, 150 00 Praha 5, tel. 221 900 517 e-mail: martin.lepic@pedf.cuni.cz
Navštívená země a místo:	Vídeň, Rakousko
Pořádající instituce:	CEDEFOP, IHS
Datum pobytu v zahraničí:	7. listopadu – 9. listopadu 2007
Důvod a účel cesty:	Účast na workshopu Medium-term forecast of occupational skill Leeds in Europe: final results
Zprávu obdrží:	Ing. J. Koucký (ředitel Střediska vzdělávací politiky)
Uložení dokumentů jednání:	SVP PedF UK v Praze

Poslání a organizace semináře

Na tomto semináři předložili zástupci IER, CE a ROA finální výsledky projektu Medium-term forecast of occupational skill Leeds in Europe. Výsledky byly prezentovány národním expertům, kteří se k nim měli vyjádřit. Workshopu se zúčastnili odborníci z drtivé většiny zemí EU27. Chyběli jen zástupci 6-ti zemí – Dánska, Malty, Portugalska, Slovenska, Španělska a Švédska. Dále se workshopu zúčastnily rovněž experti z Chorvatska, Norska a Švýcarska. Účastníky byli rovněž členové Evropské komise a Eurofondu.

Průběh a obsah jednání

Čtvrtek 8. 11. 2007

Na úvod přivítal všechny zúčastněné *Lorenz Lassing*, ředitel hostitelské IHS (Institute for Advanced Studies). Po něm se ujal slova *Manfred Tessaring* z organizace CEDEFOP, který ve svém příspěvku seznámil všechny účastníky s programem workshopu a shrnul krátce i celý průběh projektu. Připomněl, že 21.–22.2. 2008 se bude v Soluni konat AGORA konference, na které budou výsledky projektu prezentovány i zástupcům z oblasti politiky. Připomněl, že tam na rozdíl od tohoto workshopu nebudou prezentovány postupy a předpoklady které vedly ke konečným výsledkům, ale především výsledky samotné.

Následně vystoupil *Rob Wilson* (IER), který představil základní myšlenky při jejich tvorbě projekcí – jejich modulární přístup. První modul slouží k vytvoření sektorových předpovědí – k tomu je využit E3ME model. V dalším modulu vytváří profesní strukturu. K tomu využívají data LFS, z kterých zjišťují podíly jednotlivých profesí a ty aplikují na výsledky prvního modulu. Ve třetím modulu probíhá zjišťování stupňů vzdělání a čtvrtý modul je zaměřen na nahrazovací poptávku. Výsledkem je projekce po odvětvích (41), profesích (27) a stupních vzdělání (3). Ve své prezentaci Rob Wilson upozornil na množství problémů, se kterými se jeho tým musel potýkat – změny kvalifikací v čase v jednotlivých letech, nevysvětlitelné výkyvy v datech, krátké časové řady u některých zemí a kombinace dat LFS a národních účtů. V diskuzi se řešila otázka, na jak podrobné úrovni (především profesní) by měly být výsledky prezentovány na konferenci AGORA. Rob Wilson konstatoval, že to bude muset ještě se zástupci zadavatele (CEDEFOP) prodiskutovat.

Po krátké přestávce vystoupil jako další *Hector Pollit* z Cambridge econometrics, který podrobněji představil tvorbu odvětvových projekcí pomocí E3ME modelu. Objasnil, že v jejich modelu je 42 (odvětví) x 27 (zemí) nezávislých rovnic, které odhadují. V nich je zaměstnanost funkcí hrubé produkce, ceny práce, průměrných odpracovaných hodin, cen

energií a technologického pokroku. Všechny tyto vysvětlující proměnné kromě cen energií jsou definovány pro jednotlivé země a odvětví. Dále jako vstupy pro projekci vývoje v odvětvích slouží dotazník, který dostali na květnovém workshopu v Maastrichtu od expertů ze 17-ti zemí. Výsledkem jejich modelu je projekce pro všechny roky na období 2005 – 2020. Projekci mají vytvořenou ve 3 scénářích. Z diskuze dále vyplynulo, že jejich projekce zaměstnanosti není nikterak provázána s produktivitou práce. Dlouhodobě je prý vztah mezi produktivitou práce a zaměstnaností stabilní, krátkodobě tomu tak však být nemusí. Dále bylo řečeno, že v těchto predikcích byla zaměřena pozornost pouze na stranu poptávky, takže strana pracovní síly nebyla vůbec zohledněna a projekce tak nemusí korespondovat např. s demografickými projekcemi.

Dopolední část zakončil svou prezentací *Ilias Livanos* z IER, který hovořil o výpočtu expanzí poptávky a projekci stupňů vzdělání. Při projekcích využívají pouze minulé trendy, není v nich tedy vůbec zohledněn catching-up efekt. Podíl profese na celkové zaměstnanosti v daném odvětví je podle jejich modelu závislý na technologické náročnosti (na to samé místo je v čase většinou potřeba osoba s vyšší kvalifikací), obchodě, platu, nezaměstnanosti a produkci). Rovněž i Ilias Livanos upozornil na problémy s daty.

Odpolední část začal svou prezentací *Ben Kriechel* z ROA, který představil modul o nahrazovací poptávce. Při jejím odhadu vychází jednak z metody kohortních komponent (přechod osob z jedné věkové kohorty do druhé) a dále rovněž zapojuje vliv migrace. Při použití metody kohortních komponent používá data LFS. I on připomněl, že pro některé země data chybí v delším období či že se v nich vyskytují různé meziroční skoky. Upozornil rovněž, že je velký problém sehnat vhodná data pro migraci a tak ta je zohledněna pouze za roky 2000 – 2005.

Čtvrtek zakončila prezentace znovu *Roba Wilsona*, který v ní představil Excelovskou aplikaci pro prezentaci dat. Seznámil nás, jak s jednotlivými soubory a listy pracovat a jak jsou vzájemně propojeny. Na dotaz o uvolnění dat pro všechny země odpověděl, že to závisí na CEDEFOPu. Nicméně nejspíše na konferenci AGORA by měly být projekce všech zemí přístupné pro všechny členy SKILLSNETu.

Pátek 9.11. 2007

V pátečním programu dostali možnost všichni zúčastnění vznést připomínky k projekcím pro jejich zemi. V některých zemích se národní projekce vůbec nedělají, a proto experti z těchto zemí vyjádřili optimismus, že tento projekt může i u nich předvídání potřeb trhu práce rozjet. Většina expertů v podstatě odsouhlasila prezentované odvětvové projekce (které

navíc byly dopraveny již na základě jejich připomínek z minulého workshopu), pokud byly nějaké nesouhlasné poznámky, týkaly se většinou profesní struktury. Kypřan upozornil na problematiku malých států (a tím i malých datových souborů). Rob Wilson doporučil přizpůsobit tomu prezentaci výsledků a tu provádět jen na více agregovaných skupinách. Řek upozornil na národní specifikum, kdy nezaměstnaní lidé, kteří jsou v programech pro zaměstnání, jsou v oficiálních statistikách evidováni jako zaměstnaní. Lotyš znovu upozornil na problém neprovázanosti zaměstnanosti a produktivity práce a rovněž na nevhodnost použití pouze minulých trendů pro projekce v nových zemích EU (absence catchin-up efektu). Příspěvky všech národních expertů jsou v elektronické podobě v SVP.

Poslední příspěvek workshopu přednesl *Manfred Tessaring* z CEDEFOPu. Ve svém příspěvku nejprve připomněl, že pro politiky bude zajímavá především identifikace možných budoucích hrozeb pro trh práce. Dále nastínil další plány CEDEFOPu v oblasti projekce potřeb trhu práce. Jako krátkodobý cíl uvedl prezentaci výsledků projektu na konferenci AGORA. Dále by na ní v sekci věnované právě projekcím měl být oznámen vítěz tendru na projekci strany poptávky na trhu práce, který CEDEFOP v těchto dnech vyhodnocuje. Výsledky tohoto projektu by měly být v zimě 2008. Z toho plynou i střednědobé cíle – jednak porovnat predikci strany nabídky a poptávky a z toho zjistit mezery a dále každé 2-3 roky predikce aktualizovat. Jako dlouhou cíl pak stanovil sjednocení klasifikací ve všech zemích a následně i sjednocení metod predikce. V diskuzi vystoupil *Karel Malý* z Evropské komise, který vyjádřil jejich velký zájem o analýzy a projekce strany poptávky trhu práce. Do rozpočtu pro rok 2008, který se však ještě stále vytváří, zahrnuli i peníze právě na projekce. Také přislíbil 300 000 € na aktualizace předpovědí. Po něm ještě vystoupil zástupce Finska, který zdůraznil, že by do projektu předvídaní kvalifikačních potřeb bylo prospěšné zapojit i další země Evropy které nejsou v EU a v této souvislosti zmínil především Rusko. Podle jeho diskuzí s některými zástupci z Ruska by prý Rusko mělo o účast v projektu zaměřeném na projekci požadavků trhu práce velký zájem.